større eller ringere Frugtbarhed eller Evne til at producere Føde, hvoraf Fiskelivet afhænger, og naar man derfor taler om Havets uudtømmelige Fiskerigdom, er det kun en Omskrivning for Havbundens Uudtømmelighed og Evne til at give Udbytte.

Det er ogsaa derfor berettiget at undersøge denne megen Tale om Havets Rigdomme lidt nærmere og aldeles rolig overveie Forholdene. Fantastiske Forestillinger have saa længe bredet sig og været uimodsagte, fordi man har savnet paa dette Omraade den mægtige Støtte, som Tal, sikkre, paalidelige Kjendsgjerningers Tal, kunne give. Efterhaanden som de videnskabelige Undersøgelser og Fiskeri-Statistiken gaa frem, vil man nøiere og nøiere kunne faae Holdepunkter i Sagen. Desværre har der hidtil for Danmarks Vedkommende været gjort saa faare Lidet, udenfor rent videnskabelige Arbejder, for vore Fiskerier og for den Naturgranskning, der kan støtte dem. Men heldigvis har man andetsteds naaet videre, og ved de hidtil fremkomne Oplysninger faar man da allerede saameget at se, at den klingende Frase om Havets Uudtømmelighed viser sig at være lagt over et Fantasibillede. Den endnu temmelig almindelige Mening om Havet har især fæstet sig ved den Forestilling, at dets Evne til at give Udbytte kan sættes over frugtbart Lands. Hertil har en Udtalelse af det engelske Parlaments Kommission til Undersøgelse af Havfiskeriet (1866) bidraget sin Del. Den udfandt nemlig, at en Acre (omtr. 6 Skpr. Land) godt dyrket Land hvert Aar frembringer 300 Centner Kjød, men at en ligesaa stor Strækning Havbund hver Uge hele Aaret om frembringer ligesaa meget i Vægt af Fisk. Dette Udsagn har voldet og det vil endnu volde Fiskerierne ubodelig Skade og bidrage Sit til, at mange Penge og Kræfter ville gaa tabte i Fiskeriøjemed, som ikke ere ordentlig begrundede. Nyere og nøiagtigere Undersøgelser, især af den tyske Kommission til Undersøgelse af de tyske Have, have nemlig viist, at der desværre kun er nogle faa Procent Sandhed i den opstillede Sætning. En Kvadratmil er = 2,277 engelske Acres; altsaa vil en Kvadratmil Land i det heldigste Tilfælde aarlig frembringe (30,000 × 2,277) 68,310,000 Pund Kjød, medens en Kvadratmil Havbund skulde frembringe 52 Gange saameget eller 3,552,120,000 Pund. Det er disse Tal, som den tyske Kommission har kritiseret ved Hjælp af det statistiske Materiale, som har staaet til dens Raadighed.

Schleswig-Holstein har 312 Kvadratmil og driver væsentlig Kvægavl. Efter Viebahn (Statistik Deutschlands III. S. 505) frembringer det aarlig ialt 94,754,800 Pd. Kjød foruden andre Agerbrugsprodukter. Fra Eckernførde fiskes der over et Fladerum af 14 Kvadratmil (= 78,750 Hekt.) ialt 2,469,300 Pund Fisk om Aaret, og fra Hela (udenfor Bugten ved Danzig) fisker man over en Strækning af 1,28 Kvadratmil (= 7,200 Hekt.) ialt 455,800 Pund Fisk. Dette giver for Eckernförde pr. Kvadratmil 176,379 Pund og pr. Hektar 31,4 Pund; ved Hela er Udbyttet pr. Kvadratmil 356,094 Pund og pr. Hektar 63,3 Pund, altsaa det Dobbelte. Men nu har Hela 3,405 Baaddage om Aaret, medens Eckernförde fra sit over 5 Gange saa store Omraade kun har 7,100; og det er jo indlysende, at en Strækning paa 14 Kvadratmil ikke saaledes kan overfiskes af 7,100 Baade som 1,28 af 3,405. Rigtignok fisker ogsaa Fiskere fra Bugten ved Kiel paa det samme Omraade som de fra Eckernförde, og Udbyttet burde derfor sættes omtrent en Trediedel høiere, men da der er Mistanke om et Overfiskeri, tages denne Trediedel ikke med i Regningen. Opstiller man nu Regnskabet

for Udbyttet af een Hektar Land faar man					167	Pund	aarlig,
"	—	"	"	— Karpedam faar man	153	—	—
"	—	"	"	— Havbund ved Hela faar man	63,3	—	—
"	—	"	"	— Havbund ved Eckernförde faar man	31,4	—	—

Af disse Tal er Karpedammens Udbytte det nøiagtigste, fordi Agerbrugets Udbytte af Kjød ikke faar Udbyttet af Skov og ufrugtbar Jord med i Regningen og derfor maa blive for høit ansat. De andre Tal give altsaa, at Udbyttet af Havet kun er det 0,2 og 0,48 dobbelte af Landets Udbytte (V. Hensen, Resultate d. stat. Beobacht. über die Fischerei an den deutschen Küsten. 1878. S. 169—170).

Der er altsaa i Virkeligheden ikke saa ringe en Ulighed imellem det godt dyrkede og frugtbare Lands Udbytte og Havbundens, selv om denne overfiskes stærkt; men Landets Udbytte er det største. Dette synes let fatteligt, al den Stund Havbundens Planter og Dyr ikke uden paa enkelte Steder leve saa sammentrængte som Planterne paa en dyrket Mark, hvor man lader Kvæg græsse eller hvor man dyrker Korn. Ved Siden heraf maa man dog heller ikke glemme, at Fangsten paa Fiskepladserne umulig kan være saaledes beskaffen, at den faar alle derværende Fiske i Redskabet. Men alligevel vil den idelige Befiskning Dag ud og Dag ind tømme paa Beholdningen. Det hedder sig nu rigtignok, at Fiske andetstedsfra søge til og erstatte Tabet; dette er imidlertid tildels en Vildfarelse, som hverken stemmer med de hidtil gjorte Erfaringer, der mere og mere lære os, at Fiskene ere saa temmelig stabile med Hensyn til deres Opholdssteder og ikke trække langt omkring, ikke mange Snese Mil, eller i noget Tilfælde kan bevises. Det er derimod en Hovedregel for Fiskene som for alle andre Dyr, at de vende tilbage til